



הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא מציעא דף נח.

בני העיר ששלחו שקליהם ביד שלוחים ונגנבו ואבדו מה הדין?

מה דין השלוחים	מה דין בני העיר	
נשבעים לגזברים ²	פטורים	משנתרמה התרומה ¹
	חייבים	אם לא נתרמה התרומה ³

האם שומר חנם נשבע על מה ששמר להקדש ונגנב או נאבד, והאם שומר שכר משלם?

קדשים שאין חייב באחריותן	קדשים שחייב באחריותן	
ש"ח אינו נשבע ⁴ וש"ש אינו משלם ⁵	ש"ח אינו נשבע וש"ש משלם	לרבנן
ש"ח אינו נשבע וש"ש אינו משלם	ש"ח אינו נשבע וש"ש אינו משלם	לר' שמעון

בבא מציעא דף נח:

האם יש אונאה בס"ת מרגלית ובהמה?

בכדי דמיהם - כפליים	שיעור אונאה	
יש להם אונאה ⁶	אין להם אונאה	לר' יהודה
יש להם אונאה	יש להם אונאה	לרבנן

¹ לרש"י שבאו לדין אחרי שכבר תרמו בבית המקדש את תרומת השקלים - שבתרומה זו מזכים אותה לכל ישראל ששקלו ולא הגיעו שקליהם או שנגנבו או אבדו. ולתוס' (בד"ה נשבעין) הפירוש, שתרמו את התרומה קודם שנגנבו או אבדו.

² וקשה ממשנתנו שהרי אין שומר שכר נשבע כשהוא שומר להקדש. ותירץ שמואל לפי הסבר רבה, שממירי שנגנבו באונס לסטים מזוין ואבדו שטבעה ספינתם בים, ונשבעים לבני העיר במעמד הגזברים כדי ליטול שכר שמירתם, ומה שצריך מעמד הגזברים כדי שלא יחשדו אותם הגזברים שהם גנבים, או שלא יקראו להם פושעים בשמירת הקדש. ור' יוחנן תירץ, ששבועה זו היא אליבא דר' שמעון שנשבעים על הקדש שחייב באחריותו. ור' אלעזר תירץ, שאף שמה"ת לא נשבעים וכמבואר במשנתנו, מ"מ חכמים תיקנו שישבע, כדי שלא יהיו בני אדם מזלזלים בהקדשות.

³ לפירש"י, שבשעה שנודעה הגניבה או האבידה לא תרמו עדיין. ולתוס' (בד"ה נשבעין) הפירוש, שלא תרמו עדיין בשעה שהיתה הגניבה או האבידה.

⁴ אכן לר' אלעזר הני"ל אף שאינו נשבע מה"ת, מ"מ משום תקנת חכמים יש לו להשבע.

⁵ אכן מבואר בסוגיא לקמן בשם ר' יוחנן, שהיכא שקנו ממנו - שמקבל על עצמו שאם יגנב או יאבד ישלם - משלם גם להקדש.

⁶ ר' יהודה בן בתירא הוסיף שגם המוכר סוס וסייף ומגן במלחמה אין להם אונאה - מפני שיש בהם חיי נפש, ובזה משמע שאין שיעור וקצבה דהכל יתן איש בעד הצלת עצמו.